ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування
30 серпня 2023 р.,
протокол № 5

Голова Вченої ради
_____ Галина ТАРАСЮК

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ ТА УПРАВЛІННІ»

для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»
факультет бізнесу та сфери обслуговування
кафедра фінансів та цифрової економіки

Схвалено на засіданні кафедри фінансів та цифрової економіки
28 серпня 2022 р.,
протокол № 9

Завідувач кафедри
_____ Наталія ВИГОВСЬКА

Гарант освітньо-професійної програми
_____ Наталія ОВАНДЕР

Розробник: к.е.н., доцент кафедри фінансів та цифрової економіки
ТКАЧУК Вячеслав

Житомир
2023 – 2024 н.р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Цифрові технології в економіці та управлінні» для здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 051 «Економіка» освітньо-професійна програма «Цифрова економіка» затверджена Вченою радою факультету бізнесу та сфери обслуговування 30 серпня 2023 р., протокол № 05.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	**заочна форма навчання**
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Нормативна	
Модулів – 1	Спеціальність 051 «Економіка» (освітньо-професійна програма «Цифрова економіка»)	**Рік підготовки:**	
Змістових модулів – 2		3	–
		Семестр	
Загальна кількість годин − 120		2	–
		Лекції	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 4,5; заочної форми навчання: аудиторних – 0,0; самостійної роботи студента – 0,0.	Освітній ступінь «бакалавр»	16 год.	0 год.
		Практичні	
		32 год.	0 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		72 год.	0 год.
		Вид контролю: іспит	

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання − 40,0 % аудиторних занять / 60,0 % самостійної та індивідуальної роботи;

для заочної форми навчання − 0,0 % аудиторних занять / 0,0 % самостійної та індивідуальної роботи.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Цифрові технології в економіці та управлінні» полягає у набутті компетенцій в галузі побудови і функціонування цифрових технологій і хмарних сервісів та можливостей їх використання в економіці та управлінні підприємством.

Головними **завданнями** навчальної дисципліни є:

– формування компетентності в галузі використання можливостей сучасних засобів цифрових технологій;

– навчання студентів застосовувати засоби цифрових технологій у професійній діяльності економіста;

– формування навиків роботи з практичними інструментами – програмними комплексами та інформаційними ресурсами.

Зміст навчальної дисципліни направлений на формування наступних **компетентностей**, визначених стандартом вищої освіти зі спеціальності 051 «Економіка»:

ЗК7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

СК6. Здатність застосовувати економіко-математичні методи та моделі для вирішення економічних задач.

СК7. Здатність застосовувати комп’ютерні технології та програмне забезпечення з обробки даних для вирішення економічних завдань, аналізу інформації та підготовки аналітичних звітів.

СК9. Здатність прогнозувати на основі стандартних теоретичних та економетричних моделей соціально-економічні процеси.

СК10. Здатність використовувати сучасні джерела економічної, соціальної, управлінської, облікової інформації для складання службових документів та аналітичних звітів.

Отримані знання з навчальної дисципліни стануть складовими наступних **результатів навчання** за спеціальністю 051 «Економіка»:

ПРН10. Проводити аналіз функціонування та розвитку суб’єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники які характеризують результативність їх діяльності.

ПРН13. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання соціально-економічних даних, збирати та аналізувати необхідну інформацію, розраховувати економічні та соціальні показники.

ПРН19. Використовувати інформаційні та комунікаційні технології для вирішення соціально-економічних завдань, підготовки та представлення аналітичних звітів.

ПРН22. Демонструвати гнучкість та адаптивність у нових ситуаціях, у роботі із новими об’єктами, та у невизначених умовах.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Застосування програмних комплексів для виконання бізнес-завдань

Тема 1. Інсталяція та налаштування програмного комплексу M.E.Doc

Завантаження дистрибутиву програми M.E.Doc.

Інсталяція програми у вказаний каталог.

Ознайомлення з умовами ліцензійної угоди.

Встановлення файлу оновлення програми M.E.Doc.

Тема 2. Реєстрація нового підприємства за допомогою програмного комплексу M.E.Doc

Заповнення загальних відомостей про тестове підприємство (юридичну особу).

Налаштування даних про відповідальних осіб.

Робота з даними про організацію в реєстраційних документах.

Створення картки підприємства для фізичної особи – підприємця.

Тема 3. Робота з пунктами меню у програмі M.E.Doc

Ознайомлення зі змістом розділу «Довідники».

Створення нових структурних підрозділів підприємства у програмному середовищі M.E.Doc.

Робота з картками співробітників.

Тема 4. Цифрові технології у підприємницькій діяльності

Цифрова трансформація підприємницької діяльності.

Впровадження цифрових технологій на підприємстві: проблеми та тенденції.

Стратегія цифрових технологій у підприємницькій діяльності.

Тема 5. Інсталяція та налаштування програми Арт-Звіт Pro

Завантаження демо-версії програми Арт-Звіт Pro з повним безкоштовним функціоналом.

Ознайомлення з політикою конфіденційності та іншою важливою інформацією про використання програми.

Інсталяція програми Арт-Звіт Pro.

Інтеграція Арт-Звіт Pro з іншими програмами.

Робота з сертифікатом і ключем директора.

Тема 6. Подання електронної звітності та організація обміну електронними документами з контрагентами за допомогою програми Арт-Звіт Pro

Робота з майстром створення підприємства.

Налаштування параметрів контролюючих органів.

Головне вікно програми та розділ «Довідники».

Додавання нових співробітників.

Створення переліку транспортних засобів підприємства.

Внесення інформації про контрагентів підприємства.

Тема 7. Інструменти цифрового маркетингу в умовах трансформації комунікацій сучасної організації

Розвиток інформаційно-комунікаційних технологій та діджиталізація бізнес-процесів.

Сучасні інструменти маркетингу, які підприємство застосовує у цифровому середовищі.

Перспективні напрями розвитку інструментів цифрового маркетингу на підприємствах.

Тема 8. Інсталяція та налаштування програми FinMap

Реєстрація нового акаунту та створення підприємства в програмі FinMap.

Створення списку користувачів (співробітників) підприємства.

Створення нових посад для працівників.

Тема 9. Робота з рахунками підприємства в FinMap

Додавання нових рахунків.

Додавання нового доходу підприємства.

Додавання нової статті витрат підприємства у програмі FinMap.

Змістовий модуль 2. Застосування хмарних додатків і офісних програм для організації бізнес-процесів підприємств

Тема 10. Управління замовленнями у сфері послуг за допомогою таблиці Google

Ознайомлення зі списком додатків Google.

Створення нової таблиці для оформлення замовлення.

Включення у таблицю детальних параметрів для замовлення.

Організація управління замовленнями у фірмі.

Тема 11. Інформаційні технології в креативних індустріях

Інформаційні технології в рекламній діяльності, кіно і відео.

Інформаційні технології в музиці, видавничій справі та в індустрії моди.

Інформаційні технології на телебаченні і радіо.

Тема 12. Основи побудови матриці Бостонської консалтингової групи (БКГ)

Ознайомлення з технічним завданням на побудову матриці.

Визначення важливих параметрів для побудови матриці БКГ: темп приросту ринку; відносна частка ринку підприємства; частка кожного виду продукції підприємства у портфелі.

Створення допоміжної таблиці для побудови матриці БКГ.

Тема 13. Оформлення матриці БКГ

Розрахунок важливих параметрів для побудови матриці БКГ за допомогою таблиці Google.

Вставка «бульбашкової» діаграми.

Поділ робочої області діаграми на квадранти (ранги).

Ознайомлення з можливими маркетинговими стратегіями за матрицею БКГ.

4. Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин							
	Денна форма				Заочна форма			
	Всього	Лекції	Лабораторні	Самостійна робота	Всього	Лекції	Лабораторні	Самостійна робота
1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Змістовий модуль 1. Застосування програмних комплексів для виконання бізнес-завдань								
Тема 1. Інсталяція та налаштування програмного комплексу M.E.Doc	9	1	3	5	0	0	0	0
Тема 2. Реєстрація нового підприємства за допомогою програмного комплексу M.E.Doc	9	1	3	5	0	0	0	0
Тема 3. Робота з пунктами меню у програмі M.E.Doc	9	1	3	5	0	0	0	0
Тема 4. Цифрові технології у підприємницькій діяльності	6	1	0	5	0	0	0	0
Тема 5. Інсталяція та налаштування програми Арт-Звіт Pro	9	1	3	5	0	0	0	0
Тема 6. Подання електронної звітності та організація обміну електронними документами з контрагентами за допомогою програми Арт-Звіт Pro	9	1	3	5	0	0	0	0
Тема 7. Інструменти цифрового маркетингу в умовах трансформації комунікацій сучасної організації	7	1	0	6	0	0	0	0
Тема 8. Інсталяція та налаштування програми FinMap	10	1	3	6	0	0	0	0
Тема 9. Робота з рахунками підприємства в FinMap	11	2	3	6	0	0	0	0

1	*2*	*3*	*4*	*5*	*6*	*7*	*8*	*9*
Модульна контрольна робота №1	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змістовий модуль 1	***79***	***10***	***21***	***48***	***0***	***0***	***0***	***0***
Змістовий модуль 2. Застосування хмарних додатків і офісних програм для організації бізнес-процесів підприємств								
Тема 10. Управління замовленнями у сфері послуг за допомогою таблиці Google	11	2	3	6	0	0	0	0
Тема 11. Інформаційні технології в креативних індустріях	8	2	0	6	0	0	0	0
Тема 12. Основи побудови матриці Бостонської консалтингової групи (БКГ).	12	2	4	6	0	0	0	0
Тема 13. Оформлення матриці БКГ	10		4	6	0	0	0	0
Модульна контрольна робота №2	0	0	0	0	0	0	0	0
Разом змістовний модуль 2	***41***	***6***	***11***	***24***	***0***	***0***	***0***	***0***
Усього годин	***120***	***16***	***32***	***72***	***0***	***0***	***0***	***0***

5. Теми лабораторних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	**Змістовий модуль 1. Застосування програмних комплексів для виконання бізнес-завдань**		
2.	Тема 1. Інсталяція та налаштування програмного комплексу M.E.Doc	3	0
3.	Тема 2. Реєстрація нового підприємства за допомогою програмного комплексу M.E.Doc	3	0
4.	Тема 3. Робота з пунктами меню у програмі M.E.Doc	3	0
5.	Тема 4. Інсталяція та налаштування програми Арт-Звіт Pro	3	0
6.	Тема 5. Подання електронної звітності та організація обміну електронними документами з контрагентами за допомогою програми Арт-Звіт Pro	3	0
7.	Тема 6. Інсталяція та налаштування програми FinMap	3	0
8.	Тема 7. Робота з рахунками підприємства в FinMap	3	0
9.	**Змістовий модуль 2. Застосування хмарних додатків і офісних програм для організації бізнес-процесів підприємств**		
10.	Тема 8. Управління замовленнями у сфері послуг за допомогою таблиці Google	3	0
11.	Тема 9. Основи побудови матриці Бостонської консалтингової групи (БКГ)	4	0
12.	Тема 10. Оформлення матриці БКГ	4	0
	Разом	32	0

6. Завдання для самостійної роботи

Тема 1. Інсталяція та налаштування програмного комплексу M.E.Doc

1. Інсталювати програму M.E.Doc у вказаний каталог.
2. Встановити файл оновлення програми M.E.Doc.

Тема 2. Реєстрація нового підприємства за допомогою програмного комплексу M.E.Doc

1. Ввести дані про організацію в реєстраційних документах.
2. Створити картки підприємства для фізичної особи – підприємця.

Тема 3. Робота з пунктами меню у програмі M.E.Doc

1. Створити нові структурні підрозділи підприємства у програмному середовищі M.E.Doc.
2. Створити картки співробітників підприємства.

Тема 4. Інсталяція та налаштування програми Арт-Звіт Pro

1. Інтегрувати Арт-Звіт Pro з іншими програмами.
2. Додати тестовий сертифікат і ключ директора.

Тема 5. Подання електронної звітності та організація обміну електронними документами з контрагентами за допомогою програми Арт-Звіт Pro

1. Налаштувати параметрів контролюючих органів.
2. Внести інформацію про контрагентів підприємства.

Тема 6. Інсталяція та налаштування програми FinMap

1. Створити список співробітників підприємства.
2. Створити нові посади для працівників.

Тема 7. Робота з рахунками підприємства в FinMap

1. Додати доходи підприємства.
2. Додати статті витрат підприємства у програмі FinMap.

Тема 8. Управління замовленнями у сфері послуг за допомогою таблиці Google

1. Включити у таблицю детальні параметри для замовлення.
2. Організувати управління замовленнями у фірмі.

Тема 9. Основи побудови матриці Бостонської консалтингової групи (БКГ)

1. Визначити важливі параметри для побудови матриці БКГ.
2. Створити допоміжну таблицю для побудови матриці БКГ.

Тема 10. Оформлення матриці БКГ

1. Розділити робочу область діаграми на квадранти (ранги).

2. Ознайомитися з можливими маркетинговими стратегіями за матрицею Бостонської консалтингової групи.

7. Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання студент виконує за темами змістових модулів відповідно до навчальної програми курсу шляхом демонстрації результатів закінчених лабораторних робіт та ін.

8. Методи навчання

Методи навчання – взаємодія між викладачем і студентами, під час якої відбувається передача та засвоєння знань, умінь і навичок від викладача до студента, а також самостійної та індивідуальної роботи студента. При проведенні визначених планом видів занять використовуються такі методи:

1. Під час викладення навчального матеріалу:

– словесні (бесіда, пояснення, розповідь, інструктаж);

– наочні (ілюстрування, демонстрування, самостійне спостереження) із застосуванням інформаційних технологій (PowerPoint-презентація);

– практичні (вправи, практичні роботи, тестування).

2. За організаційним характером навчання:

– методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності;

– методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності;

– методи контролю та самоконтролю у навчанні;

– бінарні (поєднання теоретичного, наочного, практичного) методи навчання.

3. За логікою сприймання та засвоєння навчального матеріалу: індуктивно-дедукційні, репродуктивні, прагматичні, дослідницькі, проблемні тощо.

4. За мірою управління навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів з електронним навчальним курсом, виконання навчальних проєктів.

Використовуються дистанційні методи навчання. Дистанційні технології навчання передбачають здійснення взаємодії між учасниками освітнього процесу як асинхронно, так і синхронно у часі. Асинхронний режим – взаємодія між суб’єктами освітнього процесу, під час якої учасники взаємодіють між собою із затримкою у часі, застосовуючи при цьому електронну пошту, форуми, соціальні мережі, веб-ресурси університету тощо. Синхронний режим – взаємодія між суб’єктами освітнього процесу, під час якої всі учасники одночасно перебувають у веб-середовищі дистанційного навчання (чат, аудіо-, відеоконференція, соціальні мережі тощо).

Основною організаційною формою наведених вище методів навчання є лекція

та семінарські (практичні) заняття. Передбачено, що заняття повноцінно реалізують мету студентоцентрованого навчання – активізувати пізнавально-творчу діяльність студентів, організувати суб'єктно-суб'єктну взаємодію. Тому під час їх проведення використовуються елементи і прийоми: рефлексії, дискусії, навчального тренінгу, колаборативного навчання, медіаосвіти тощо. Це лекції-бесіди, презентації проєктів, заняття з елементами рольових ігор і ситуативних вправ, навчального тренінгу.

9. Методи контролю

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється у формі вхідного, поточного, модульного, підсумкового та залишкового контролю. **Вхідний контроль** – це оцінювання рівня підготовленості здобувача вищої освіти перед вивченням навчальної дисципліни. Результати вхідного контролю не враховуються в оцінюванні результатів вивчення навчальної дисципліни, але є підставою прийняття рішення про внесення коректив у робочу програму навчальної дисципліни.

Поточний контроль – це оцінювання засвоєння здобувачем вищої освіти навчального матеріалу під час проведення аудиторних занять, при виконанні індивідуальної і самостійної роботи. Може проводитися у формі усного опитування, виконання письмового завдання, комп'ютерного або письмового тестування, виступів на семінарських та практичних заняттях, у формі колоквіуму.

Модульний контроль – це оцінювання якості засвоєння навчального матеріалу змістових модулів, який проводиться у формі модульної контрольної роботи. Підсумковий контроль здійснюється безпосередньо після завершення вивчення навчальної дисципліни.

В університеті використовується кредитно-модульна система організації освітнього процесу, що передбачає рейтингову систему оцінювання знань здобувачів вищої освіти. В основу системи оцінювання навчальної дисципліни покладено поточний та модульний контроль результатів навчання і принцип накопичення зароблених студентом балів, які переводяться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.

На останньому занятті з навчальної дисципліни оприлюднюються результати поточної успішності за 100-бальною, за національною та за шкалою ЄКТС. Здобувач вищої освіти має право обрати підсумкову атестацію з навчальної дисципліни за результатами або поточної успішності, або тестування. У випадку обрання здобувачем вищої освіти складання екзамену у формі тестування, результати поточної успішності не враховуються. У разі згоди здобувача вищої освіти з оцінкою поточної успішності, вона є остаточною і вноситься у залікову книжку студента (індивідуальний навчальний план) та у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти. У разі незгоди здобувача вищої освіти з результатами поточної успішності, оцінка не вноситься у відомість обліку успішності здобувачів вищої освіти і підсумкова атестація здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни

здійснюється тільки за результатами підсумкового контролю у формі тестування.

Залишковий контроль проводиться у формі комплексних контрольних робіт (ККР) з навчальної дисципліни.

Модульний контроль. Модульний контроль здійснюється у формі 2 контрольних робіт (максимальна оцінка – 10 балів) за окремими частинами дисципліни (модулями). За відсутності студента на контрольному заході без поважних причин модуль вважається не опанованим. Перескладання модулів здійснюється у терміни визначені викладачем. Результати модульного контролю доводяться до відома студентів. Максимальна кількість балів за семестр дорівнює 100 балам.

10. Розподіл балів

Поточне тестування та самостійна робота										Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2			100
Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
М1 (10)							М2 (10)			

Примітка: Т1, Т2 ... Т8 – теми змістових модулів; М1, М2 − змістові модулі.

Шкала оцінювання

За шкалою	Екзамен	Залік	Бали
A	Відмінно	Зараховано	90–100
B	Добре	Зараховано	82–89
C			74–81
D	Задовільно	Зараховано	64–73
E			60–63
FX	Незадовільно	Не зараховано	35–59
F		Не зараховано	0–34

11. Рекомендована література

Основна література

1. Комп’ютерні технології в діловодстві: навч. посібн. / [О.В. Шпортько, О.В. Попчук, Л.В. Шпортько та ін.]; за ред. О.В. Шпортька. 2-е вид., переробл. і допов. Рівне: РДГУ, 2013. 100 с.

2. Косинський В.І., Швець О.Ф. Сучасні інформаційні технології : навч. посібн. К.: Знання, 2012. 319 с.

3. Матвієнко О., Цивін М. Основи організації електронного документообігу : навч. посібн. К.: Центр учбової літератури, 2008. 112 с.

4. Ткачук В.О., Шиманська К.В. Хмарні сервіси в бізнесі: практикум : навч. посібн. [Електронне видання]. Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2021. 195 с.

Допоміжна література

1. Захарченко Н.В., Маслій Н.Д., Мамуненко М.С. Вплив електронного документообігу на ефективність діяльності підприємства. *Молодий вчений*. 2017. № 5 (45). С. 582–587.

2. Когут Ю.І. Цифрова трансформація економіки та проблеми кібербезпеки : практич. посібн. К. : Консалтингова компанія «СІДКОН», 2021. 368 с.

3. Копняк К.В. Електронний документообіг : опорний конспект лекцій. Вінниця : КНТЕУ, 2018. 63 с.

4. Ткачук В.О., Обіход С.В., Зіміна Н.П. Цифровізація бізнес-процесів підприємства в умовах переходу в діджитал-середовище. *Інфраструктура ринку:* електрон. фахов. наук.-практ. журнал. 2020. Вип. 47. С. 116–122.

5. Федулова Л. Тенденції розвитку та впровадження цифрових технологій для реалізації цілей сталого розвитку. *Економіка природокористування і сталий розвиток*. 2020. № 7. С. 6–14.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Веб-портал Дія: Державні послуги онлайн [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://diia.gov.ua. – Дата звернення: 30.12.2023.

2. Офіційний портал Міністерства цифрової трансформації України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://www.e.gov.ua/ua/about. – Дата звернення: 30.12.2023.

3. Україна 2030Е – країна з розвинутою цифровою економікою [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://strategy.uifuture.org/kraina-z-rozvinutoyu-cifrovoyuekonomikoyu.html. – Дата звернення: 30.12.2023.